

Millaista tukea Helsingin yliopisto tarjoaa kirjoittajamaksuissa?

Juuso Ala-Kyyny¹

¹ Tietoasiantuntija, Helsingin yliopiston kirjasto, juuso.ala-kyyny@helsinki.fi

Julkaistu 13.4.2021

Abstrakti

Avoimen julkaisemisen rahoitusta on Helsingin yliopistossa keskitetty kirjastoon, joka tarjoaa tutkijoille kaksi tapaa saada tukea kirjoittajamaksuihin. Tukea voi saada joko kirjaston sopimien lehtitilausten kautta tai suoraan keskitetystä APC-rahoituksesta. Nämä ovat kaksi päävaihtoehtoa, joiden lisäksi yksittäiset tiedekunnat voivat tarjota tukea.

Artikkeli julkaistiin alun perin Think Open -blogissa: <https://blogs.helsinki.fi/thinkopen/apc-sarja-2/>

Kun tutkija on valinnut avoimen julkaisukanavan, hän saattaa joutua maksamaan julkaisemisesta [kirjoittajamaksun \(article processing charge, APC\)](#). Helsingin yliopistossa tutkija voi saada tukea avoimen julkaisemisen kirjoittajamaksuihin kahdella tavalla – vaihtoehdot on esitelty myös [kirjoittajamaksuoppaassa](#), josta löytyvät ajantasaisimmat tiedot.

Ensinnäkin, tutkija voi hyödyntää kirjaston lehtitilauksiin sisältyviä avoimen julkaisemisen sopimuksia, joihin sisältyy tutkijalle maksuton avoin julkaiseminen. Kirjaston sivulta löydät [ajankohtaisen sopimustilanteen ja kustantajakohtaiset ohjeet](#) kirjoittajamaksun kattamiseksi. Tällä hetkellä sopimusten piirissä on muun muassa Elsevierin, Oxford University Pressin, Sagen, SpringerNaturen, Taylor & Francisin ja Wileyn lehtiä. Kirjoittajamaksuja koskevissa kysymyksissä voi kääntyä kirjaston puoleen: hulib-apc@helsinki.fi.

Toiseksi, tutkija voi hakea kirjoittajamaksuun tukea kirjaston hallinnoimasta rahoituksesta (ks. [uutinen aiheesta](#)). Tämä vaihtoehto on tarkoitettu ensisijaisesti tutkijoille, joiden tutkimusrahoitus ei sisällä avoimen julkaisemisen kustannuksia. Rahoitusta haetaan [verkkolomakkeella](#), ja hakemus käsitellään seuraavan arkipäivän aikana. Rahoituksen saamiseen on [seuraavat kriteerit](#):

- hakija on vastuukirjoittaja ja hänellä on affiliaatio Helsingin yliopistoon
- julkaisukanava on open access -lehti – julkaisemista hybridilehdissä ei tueta
- julkaisukanava löytyy Julkaisufoorumin tasoilta 1–3 – tason voi tarkistaa [JUFO-portaalista](#)
- kirjoittajamaksu on enintään 3500 euroa
- artikkeli on jätetty julkaistavaksi (submitattu) 1.1.2021 jälkeen
- artikkeli on [OKM:n määrittelemä](#) A1-julkaisutyyppin vertaisarvioitu tutkimusartikkeli
- artikkeli julkaistaan avoimella [CC BY -lisenssillä](#) – myös rajatumpi lisenssi hyväksytään tietyissä tapauksissa.

Rahoitusta tiedekunnasta? Plan S?

Edellä kuvattujen, kirjaston kautta tarjottujen päävaihtoehtojen lisäksi tutkija voi saada avoimeen julkaisemiseen tukea myös omasta tiedekunnastaan. Kirjoittajamaksuoppaasta löytyy muutamien tiedekuntien

[avoimeen julkaisemiseen liittyviä päätöksiä](#), mutta ajantasaisin tilanne ohjeineen selviää omasta tiedekunnasta.

Avoimen julkaisemisen kustannukset huomioidaan yhä useammin myös tutkimusrahoituksessa, koska monet tutkimusrahoittajat edellyttävät tutkimustulosten välitöntä avointa saatavuutta. Esimerkiksi cOAlition S -yhteenliittymään kuuluvat tutkimusrahoittajat ovat Plan S -suunnitelmassa sitoutuneet avoimen julkaisemisen kustannusten maksamiseen. Plan S -rahoittajiin kuuluva Suomen Akatemia ohjeistaa rahoituksesta [omilla sivuillaan](#).